

تعداد دانشگاه‌های ایرانی دررتبه‌بندی شانگهای نسبت به سال ۲۰۲۰ نصف شد

۶ تایی شدیم، پایین‌تر از عربستان و ترکیه

فرهنگستان

دانشگاه

شنبه ۱۵ مرداد ۱۴۰۴ | شماره ۴۴۴ | WWW.FDN.IR

دهکدهٔ مهارتی دانشگاه آزاد همدان چگونه نقطه‌عطف توسعهٔ آموزش‌های فنی غرب کشور می‌شود

مهارت‌آموزی دانشگاه به وسعت نیاز صنایع



شایستگی می‌تواند جایگزین نردبان مدرک شود

۶ پیشنهاد برای تحول آموزشی دانشگاه آزاد

محمد مهدی شریعت‌افری
مدیرکل دفتر تحلیل و نظارت بر امور آموزش، اشتغال و کارآفرینی دبیرخانه هیئت رئیسه محمدامین صدر
مدیرکل دفتر تحلیل و نظارت بر امور آموزش، اشتغال و کارآفرینی دبیرخانه هیئت رئیسه

در دنیای پرتلاطم امروز، آموزش دیگری یک فرایند دوره‌محور نیست بلکه به مسیری مادام‌العمر بدل شده است و دانشگاه‌ها دیگر نمی‌توانند تنها به ارائه مدارک تحصیلی ستنی بسنده کنند. نیاز امروز جامعه، یادگیری مستمر، مهارت‌محور و قابل‌سفارشی‌سازی است، مفهومی که در ادبیات جهانی با عنوان یادگیری مادام‌العمر شناخته شده، اکنون به ستون فقرات توسعه انسانی و پاسخ به تحولات شتاب‌دار بازار کار تبدیل شده است. دانشگاه‌ها نیز ناگزیر از نقش سنتی تولید دانش فاصله بگیرند و به نهادهایی فعال در توسعه مهارت، ارتقای قابلیت‌ها و توانمندسازی مستمر نسل‌های مختلف بدل شوند. ادبیات پرافتخار ما نیز در دوران گذشته به عدم کیفیت آموزش‌های رسمی اشاره داشته‌اند؛ من جمله بزرگ و حکیمی مثل شیخ بهایی فرمودند «علم رسمی سر به سر قیل است و قال؛ نه از او کیفیتی حاصل، نه حال».

تحولات سریع فناوری، ناپایداری بازار کار و دگرگونی الگوهای اشتغال، امروزه نظام آموزش عالی را در سراسر جهان با چالش‌سی جدی مواجه کرده است. البته به تعبیر شهید دکتر طهرانی‌چی باید آموزش و ابزارهای آن در خدمت تعالی انسان باشد، در غیر این صورت به ضد انسان بدل خواهد شد.

دانشگاه آزاد با گستره جغرافیایی و سرمایه‌های انسانی

ارزشمندی که دارد توانسته است بخش اعظمی از بار

آموزش عالی کشور را تاکنون به دوش بگیرد اما آموزش

عالی کشور، امروز با فرصتی راهبردی روبه‌روست؛ ورود

به ساختار نوین آموزش‌های کوتاه‌مدت، قابل‌انعطاف

و مهارت‌محور از طریق توسعه سازوکارهایی نظیر

میکروشیاستگی‌ها و اعتباردهی به یادگیری غیررسمی

و تجربی.

میکروشیاستگی؛

پاسخی به نیازهای فوری بازار کار

میکروشیاستگی‌ها، مدارک مهارتی کوتاه‌مدت، کاربردی و قابل ارزیابی هستند که مهارت با دانشی خاص را در بازه زمانی محدود آموزش می‌دهند. این گواهی‌ها در کشورهای پیشرو به عنوان ابزار اتصال دانشگاه به بازار کار و پاسخ به نیازهای فوری جامعه مورد استفاده قرار گرفته‌اند. آن‌ها اغلب از طریق یادگیری آنلاین، پروژه‌محور یا ترکیبی ارائه می‌شوند و قابلیت ترکیب برای تبدیل شدن به مدارک بزرگ‌تر مانند دیپلم یا حتی مدرک کارشناسی را دارند؛ در کنار آن، مفاهیمی مانند اعتباردهی به یادگیری غیررسمی و انباشته‌سازی مسیرهای یادگیری نیز در حال تبدیل شدن به هنجاری نو در آموزش عالی است. اما در کشور

ما، هنوز زیرساخت‌های بومی لازم برای پیاده‌سازی این مدل‌ها به طور سیستماتیک در آموزش عالی وجود ندارد.

موقعیت ممتاز دانشگاه آزاد برای پیاده‌سازی مدل‌های جدید

دانشگاه آزاد اسلامی علاوه بر واحدها و مراکز گسترده با پراکندگی جغرافیایی در سراسر کشور و نیز با دارا بودن زیرساخت‌های گسترده مجازی و تجربه آموزش آنلاین در دوران کرونا، ظرفیت بالای سرمایه انسانی علمی و ارتباط نزدیک با بازار کار، می‌تواند پرچمدار این تحول ساختاری در آموزش عالی ایران باشد. با طراحی یک مدل بومی یادگیری مادام‌العمر، دانشگاه آزاد قادر خواهد بود:

پاسخ دهد.

جذب دانشجویان غیربومی، شاغل و کارآفرین را

افزایش دهد.

فرصت‌های آموزش مادام‌العمر را برای کارکنان،

دانش‌آموختگان و اعضای هیئت علمی خود فراهم کند.

به مسئولیت اجتماعی خود در فرهیختگی و

توانمندسازی جامعه و توسعه انسانی پایدار عمل نماید.

پیشنهادهایی برای اقدام سیاستی

در دانشگاه آزاد

در راستای تحقق این اهداف، دانشگاه آزاد می‌تواند گام‌های زیر را به‌عنوان نقشه راه عملیاتی دنبال کند:

۱. تدوین چهارچوب سیاست دانشگاهی در زمینه

یادگیری مادام‌العمر (تشکیل مرکز مستقل یادگیری

مادام‌العمر یا واحدهایی در حوزه‌های مختلف آموزشی

معاونت‌های موضوعی): با تأکید بر اعتباردهی به دوره‌های

مهارتی، آموزش‌های آزاد، یادگیری تجربی و گواهی‌های

کوتاه‌مدت در راستای مشخص نمودن دستاوردهای

یادگیری خارج از نظام رسمی (ترمی و مدرک‌محور) با

داشتن اعتبار علمی، استاندارد و قابل ارزیابی

۲. راه‌اندازی پلتفرم آموزش آنلاین میکروشیاستگی‌ها

با رویکردی بوم‌ی، فرهنگی و اقتصادی با لحاظ

عشق‌سنجی و نیازبایی واقعی جامعه پس از آمایش‌های

رشته و سرزمین

۳. طراحی نظام اعتباربخشی به یادگیری‌های

غیررسمی: برای استفاده از تجربیات شغلی، مطالعات

خودخوان، دوره‌های آزاد و مهارت‌های کاربردی در ارتقای

تحصیلی و شغلی پس از شناسایی، ارزیابی و به رسمیت

شناختن یادگیری‌های غیررسمی (معادل‌یابی واحدهای

درسی با مدارک مهارتی یا قرار دادن شرط ورود به ارتقای

تحصیلی در برخی از رشته‌ها و حتی لحاظ این گونه موارد در ارتقای شغلی کارکنان)

توسعه مدل‌های انباشتی در نظام آموزش دانشگاهی:

دانشجویان باید بتوانند از ترکیب چند دوره کوتاه‌مدت، به مدارک رسمی دست یابند؛ به عبارتی تحصیل برای گروهی از مخاطبان انعطاف‌پذیر شود، اما به گونه‌ای طراحی شود که هر مورد، اگر به‌تنهایی استفاده شد، دارای ارزش و اگر چند مورد جمع‌آوری شد، به مدرک رسمی تبدیل شود.

تدوین شاخص‌های سنجش کیفیت یادگیری مادام‌العمر:

لازم است تدوین این گونه شاخص‌ها با محوریت ارزیابی اثربخشی، انعطاف‌پذیری، خودرهبری، مهارت‌آموزی و پیوند با بازار کار صورت پذیرد.

همکاری با نهادهای بین‌المللی مانند یونسکو: این همکاری در راستای بهره‌گیری از چهارچوب‌های جهانی

اعتباردهی به مدارک دانشگاه آزاد در سطح بین‌المللی باید صورت گیرد.

فرصتی برای پیشگامی

با وجود چالش‌هایی مانند ضعف در فرهنگ‌سازی، مقاومت ساختاری و کمبود زیرساخت‌های دیجیتال، دانشگاه آزاد اگر با مدیریت مؤثر خود بتواند یادگیری مادام‌العمر را از شعار به ساختار تبدیل کند، خواهد توانست به الگویی بی‌بدیل در سطح ملی و منطقه‌ای تبدیل شود. یادگیری مادام‌العمر تنها یک شعار یا روند جهانی نیست؛ بلکه ضرورت امروز توسعه ملی، اشتغال‌پذیری، ارتقاء سرمایه انسانی و عدالت آموزشی است. اکنون وقت آن رسیده است که این دانشگاه بزرگ، گام نخست را در مسیر نوآوری آموزشی، با جدیت و آینده‌نگری بردارد و مسیر توسعه شایستگی‌های انسانی را برای ایران فردا هموار سازد، زیرا یادگیری مادام‌العمر، راه ماندگاری آموزش در عصر تحولات است و دانشگاه آزاد می‌تواند پرچمدار این تحول در ایران اسلامی باشد و با هوشمندی، این تحول را دل‌نیزاهای بومی، به الگوی ملی و حتی منطقه‌ای تبدیل کند. این فرصت اکنون پیش‌روی دانشگاه است؛ فرصتی برای عبور از آموزش ایستا به یادگیری پویا، از نظام‌های سخت به ساختارهای انعطاف‌پذیر و از مدرک‌گرایی به مهارت‌گرایی واقعی تا با انجام این مهم، مسیر زندگی و تحصیل میلیون‌ها ایرانی متحول شود. این نظام، دانشگاه را از نهادهای مدرک‌محور به نهادهای شایستگی‌محور تبدیل خواهد نمود که به افرا، نه فقط برای آنچه در کلاس آموخته‌اند، بلکه برای آنچه در زندگی تجربه کرده‌اند، احترام می‌گذارد و فرصت می‌بخشد.

چه خبر از دانشگاه

سرپرست معاونت علوم پزشکی دانشگاه آزاد منصوب شد

بیژن رنجبر، سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی ضمن موافقت با استعفای محسن طیفی حکمی فرهاد ادهمی مقدم را به عنوان سرپرست معاونت علوم پزشکی دانشگاه آزاد برای تمشیت امور منصوب کرد.

در متن حکم رنجبر آمده است:

برادر گرامی جناب آقای دکتر فرهاد ادهمی مقدم

با سلام

با توجه به مراتب تعهد، تخصص و سوابق اجرایی جنابعالی، به موجب این حکم با حفظ سمت به عنوان «سرپرست معاونت علوم پزشکی دانشگاه برای تمشیت امور» منصوب می‌شوید.

امید است با استعانت از الطاف الهی در راستای اداره امور جاری موفق و مؤید باشید.

رنجبر همچنین طیفی نامه‌ای با استعفای محسن نفر موافقت کرد. در متن نامه

برادر گرامی جناب آقای دکتر محسن نفر

با عنایت به استعفای جناب‌عالی، ضمن تقدیر و تشکر از زحمات و تلاش‌های آن

جناب در دوران مسئولیت معاون علوم پزشکی دانشگاه با استعفاي شما موافقت

می‌نمایم.

امید است با اکتال به درگاه ذات اقدس احدیت در راه خدمت به اسلام و مسلمین و اهداف مقدس نظام جمهوری اسلامی موفق و موید باشید.

آغاز انتخاب واحد دانشجویان دانشگاه آزاد از امروز

انتخاب واحد نیم‌سال اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ دانشگاه آزاد اسلامی از ۲۵ مردادماه آغاز می‌شود.

براساس برنامه اعلام شده از سوی دانشگاه آزاد اسلامی، انتخاب واحد دانشجویان این دانشگاه در نیم‌سال اول توسط سامانه آموزشیار و از فردا شنبه ۲۵ مرداد ماه آغاز می‌شود و تا ۳ شهریور ماه ادامه دارد.

دانشجویان دانشگاه آزاد برای انتخاب واحد در نیم‌سال اول باید به سامانه آموزشیار به نشانی edu.iau.ac.ir مراجعه کنند.

انتخاب واحد در سه نوبت، نوبت اول از ساعت ۸ تا ۱۱:۳۰ دقیقه، نوبت دوم از ساعت ۱۲ تا ۱۵:۳۰ دقیقه و نوبت سوم از ساعت ۱۶ تا ۲۰ است.

ورودی‌های ۱۴۰۱ و ماقبل آن در نوبت اول، ورودی‌های ۱۴۰۲ در نوبت دوم و ورودی‌های ۱۴۰۳ در نوبت سوم می‌توانند اقدام به انتخاب واحد کنند.

انتخاب واحد استان تهران طی سه‌روز (یکم، سوم و چهارم شهریورماه) انجام می‌شود.

جزئیات برنامه زمان‌بندی انتخاب واحد نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ دانشگاه آزاد اسلامی اینجا قابل مشاهده است.

پذیرش دانشجوی مامایی

از سال تحصیلی جدید در واحد قشم

محمدحسین رنجبر، رئیس دانشگاه آزاد هرزگان در گفت‌وگو با آنا از راه‌اندازی رشته کارشناسی پیوسته مامایی از آغاز سال تحصیلی جدید در واحد قشم خبر داد و اظهار کرد: «براساس رأی صادره در دویست و نود و پنجمین جلسه شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی، با راه‌اندازی رشته مامایی در مقطع کارشناسی پیوسته در دانشگاه پزشکی بین‌الملل دانشگاه آزاد واحد قشم موافقت شد.» وی با بیان اینکه این اتفاق گامی بلند در راستای توسعه رشته‌های زیرمجموعه علوم پزشکی و پاسخگویی به نیازهای بهداشتی و درمانی استان هرزگان و جزیره قشم محسوب می‌شود، افزود: «این رشته از ترم هفده ماه سال جاری براساس اعلام نتایج کنکور سراسری دانشجو می‌پذیرد.» رئیس دانشگاه آزاد استان هرزگان عنوان کرد: «برنامه‌ریزی شده تا با تأمین امکانات و اعضای هیئت علمی مورد نیاز برابر

استانداردها، شرایط مناسبی را برای دانشجویان فراهم کنیم.» رنجبر با تقدیر از همکاری‌های شورای گسترش علوم پزشکی و تلاش‌های بی‌وقفه خانواده دانشگاه آزاد، این مصوبه را فرصت مناسبی برای استان دانست و افزود: «با پیگیری‌های مستمر و اقدامات لازم این مهم تحقق یافت و در این راستا از تلاش‌های دکتر حیدری رئیس دانشگاه آزاد واحد قشم، دکتر رزم‌آرا رئیس دانشگاه پزشکی بین‌الملل قشم و خانم سلیمانی مسئول مدیر پشتیبانی دانشکده و مسئول پیگیری‌های ویژه که با ساماندهی امکانات آموزشی و بالینی، بستر لازم برای راه‌اندازی این رشته را مهیا ساختند، قدردانی می‌کنیم.» وی با اشاره به راه‌اندازی رشته مامایی گفت: «این رشته نه‌تنها به تقویت حوزه سلامت مادران و نوزادان در منطقه کمک می‌کند، بلکه افق‌های جدیدی برای همکاری‌های بین‌رشته‌ای و توسعه پژوهش‌های کاربردی در علوم پزشکی به روی دانشجویان و پژوهشگران این حوزه می‌گشاید.»

رئیس دانشگاه آزاد استان هرزگان تبیین کرد: «اهداف از راه‌اندازی رشته مامایی شامل ارتقای سلامت مادران و نوزادان در منطقه، تأمین نیروی انسانی متخصص برای بیمارستان‌ها و مراکز درمانی استان، تقویت پژوهش‌های کاربردی در حوزه زنان و زایمان با توجه به نیازهای بومی و گسترش دیپلماسی سلامت از طریق جذب دانشجویان بین‌المللی در آینده است.»

رنجبر افزود: «دانشکده پزشکی بین‌الملل قشم هم‌اکنون در رشته‌های پزشکی عمومی و پرستاری دانشجو می‌پذیرد و به‌عنوان یکی از مراکز پیشرو در آموزش علوم پزشکی جنوب ایران شناخته می‌شود که افزودن رشته مامایی به مجموعه رشته‌های این دانشکده، گام بعدی در تحقق چشم‌انداز بین‌المللی آن است.»

وی تأکید کرد: «این موفقیت بزرگ نشان‌دهنده عزم جدی دانشگاه آزاد برای توسعه آموزش پزشکی در مناطق محروم و مرزی کشور است و بدون تردید نقش مؤثری در بهبود شاخص‌های سلامت استان هرزگان ایفا خواهد کرد.»

بودجهٔ دانشگاه آزاد استان خوزستان

۲/۴ همت بسته شد

شهرام لکن، رئیس دانشگاه آزاد استان خوزستان در گفت‌وگو با ایسکانیوز از تصویب بودجه سال مالی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ این استان با رقم کل ۲۴۵۴ میلیارد تومان خبر داد و گفت: «این رقم نسبت به سال گذشته حدود ۶۰ درصد افزایش دارد و بر مبنای ترکیبی از درآمدهای شهری‌ای و غیرشهری‌ای تدوین شده است.» وی افسزود: «از این میزان، ۱۸۴۶ میلیارد تومان مربوط به درآمدهای شهری‌ای است که رشدی ۳۵ درصدی نسبت به سال گذشته دارد. سایر منابع درآمدی شامل خدمات دانشجویی، مولدسازی امکان، فعالیت‌های پژوهشی و نوآورانه، طرح‌های برون‌دانشگاهی، فعالیت‌های کشاورزی در قالب هیئت عامل و برگزاری دوره‌ای کوتاه‌مدت خواهد بود.»

لک در باره هزینه‌های پیش‌بینی شده سال آینده گفت: «مجموع هزینه‌ها ۲۲۵۵

میلیارد تومان برآورد شده که نسبت به سال گذشته ۴۹ درصد افزایش دارد. حدود

۷۰ درصد این هزینه‌ها به پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان اختصاص می‌یابد.

همچنین در بخش هزینه‌های غیرشهری‌ای به دلیل افزایش فعالیت‌های متنوع و متناظر با رشد منابع درآمدی، شاهد رشد ۷۸ درصدی خواهیم بود.»

رئیس دانشگاه آزاد استان خوزستان حمایت از فعالیت‌های فرهنگی و ورزشی را از دیگر اولویت‌های هزینه‌ای دانست و اظهار کرد: «برای این بخش بیش از ۲۰ میلیارد تومان اعتبار در نظر گرفته شده است.»

وی با تأکید بر مدیریت هزینه‌ها و افزایش سهم درآمدهای غیرشهری‌ای خاطر نشان

کرد: «پیش‌بینی می‌کنیم دانشگاه آزاد استان خوزستان در سال مالی پیش‌رو با تراز

مثبت و بدون زیان‌دهی فعالیت کند. این بودجه پس از تأیید در جلسه پیش‌دفاع

سازمان مرکزی، در کمیسیون دائمی هیئت امنابررسی شده و نهایتاً در جلسه هیئت

امنای استانی به تصویب رسیده است.»